

¹⁵ *ubiconqua* čini nam se nedvojbeno.

¹⁶ *res* jasno se izkazuje u obojem slučaju ovoga redka, kao što i *non*. Na koncu krst.

¹⁷ S početka manjka nekoliko slova. Redak se sa krstom okončava.

¹⁸ *habeis* čini nam se jasno. Slovo je *e* sastavljeno sa produženjem poteza u *b*. Za ovim nema prostora za slovo *a*, nego najviše za *i*, koje se i pomoljava. Valjda *habeis* miesto *abis*; jer *abii* i *habui*, *abeamus* i *habeamus* često se miešaju i u starih rukopisih (V. Drak. ad Liv. 22, 59, 19. 37, 59, 6. 1, 32, 2.). Poslie *habeis* po nas bilo bi *su* jasno; a čini nam se, da se *do* rieči *ignis*, gdje ima prostora za tri slova, vide tragovi slovi *pra*, naime *supra*. *Ignis* se vidi dosta dobro.

¹⁹ Dvoje *r* jasno se razaznaje-u rieči *transirre*.

²⁰ *requesitus*, jer je *e* jasno.

²¹ *aranea* bez dometka i *corret* tako su bezdvojbeno.

²² *conqua* isto se jasno izdaje. Zadnja rieč glasi *aranea* bez sumnje, pošto su joj tragovi jasni.

²³ Ovaj stavak odgovara stavku u redku 5 i 6. — *ign* s početka pokraćeno miesto *ignifera*; a jasno nam se odaje i *que faceris*.

²⁴ *domino*, pošto *o* lika je kao ondje, gdje se o njem sumnjati ne-smije.

S. Ljubić.

Razne vesti.

Muz. ravnateljstvo 2 kol. 1869, br. 140 prikazalo je sl. jugosl. akademiji kao upravljalateljici nar. zem. muzeja potrebu izdavanja muz. organa, koj bi se sa dotičnim znanosti bavio i sa svim što se tiče napredka istoga zavoda. Sl. akademija prihvati predlog, te ga 6 kol. 1869 br. 162 preporučí vis. zem. vladi. Ova dobro shvativši veliku korist, koju bi takav organ zavodu i znanosti doprinieti mogao, rado pristá na predlog i 6 velj. 1870 br. 172 pozva sl. akademiju, da naznači od prilike svotu potrebitu za papir, tiskanje i vezanje. Akademija potraži sada od muz. ravnateljstva (8 veljače 1870), neka se izjavi u smislu vis. odgovora; a ovo umah odvratí, da trošak za izdanje takova muz. organa nebi za sada prekoračio svotu od 400 for. Uslied te izjave vis. zem. vlada svojim odpisom od 11 svibnja 1870 br. 1237 blagoizvolila je riešiti „da nema zaprieke, da se već ove godine započne izdavanje kataloga zem. nar. muzeja, a račun o dotičnom trošku, koji ipak ne smije nadilaziti 350 for., dužna je akademija u svoje doba uz prilog triju istisaka samoga kataloga podnesti vis. vladi, predloživ svotu, koju bi trebovala u tu svrhu za sljed. godinu 1871 da uzmogne vlada učiniti posebnu provitbu u proračunu regnikolarne zaklade.“ Ta vis. odluka bje 14 srp. 1870 sl. akademijom muz. ravnateljstvu priobćena, te se ovo, radi drugih okolnostih zapriečeno, stoprv početkom listopada svoga posla prihvatiti moglo. Ravn. muz. medjutim 17 stud. 1870 br. 102 u smislu gori pomenut. dopisa vis. vlade očitova sl. akademiji da za sljed. g. 1871 trebalo bi 450 for., 350 za tiskanje i druge potrebe a 100 za litografrane table, buduć često je neobhodno potre-

bito, da se k tekstu pridodadu slike nekotjih odveć riedkih ili sasvim do sada nepoznatih predmeta, koji uz svu točnost opisa nebi se mogli drugako jasno shvatiti.

Nastojanjem sl. jugosl. akademije i vis. zem. vlade vis. zem. sabor doznačio je priličnu svotu za nabavu najpotrebitijega muz. pokućtva. Poduzetnik se obvezao, da će dotične radnje gotove izručiti najdalje koncem dojučućega srpnja. Čim se to izpuni, muz. predmeti umah će se na svoja mjesta nastaviti, te će se zatim uredno muz. prostoriije otvoriti občinstvu u smislu muz. poslovnika.

Vis. zem. sabor u proračunu za g. 1870 blagoizvolio je doznačiti 1000 for. za prenašanje, uredjenje, čuvanje i nadziranje knjižnice zemalj. muzeja, ležeće još sada hrpimice u narodnom domu, primećujući o istoj knjižnici: „koja se ima do onoga doba, kad bude mogla biti s knjižnicom pravoslavne akademije spojena u sveučilištnu knjižnicu, namjestiti u sadašnjoj zgradi muzealnoj.“ Uslied dopisa 7 studenoga 1870 br. 3285 vis. zem. vlade slav. jugosl. akademija 9 studenoga i. g. br. 172 pozva muz. ravnateljstvo, da svoje obrazloženo mnjenje podnese o načinu, kako bi se imalo udesiti to privremeno premještenje i uredjenje muz. knjižnice; što je još 18 studenoga i. g. br. 105 i učinjeno.

Osobitim nastojanjem presv. g. Lj. Vukotinića nar. zastupnika i akademika vis. zem. sabor opredielio je za god. 1871 znatnu svotu od 2000 for. za to, da se nastave iztraživanje naše zemlje u prirodoslovnom pogledu. Čim vis. zem. vlada otu svotu doznači, umah će se sl. jugosl. akademija toga posla latiti kako valja.

Često dolaze muz. ravnateljstvu ponude za nabavu muzealnih predmeta, kad kada vele riedkih i za nas navlastito od pregoleme važnosti. No pošto je muz. dotacija veoma slaba, ravnateljstvo muz. je prisiljeno te ponude odbiti, te predmeti prelaze u tudjinstvo, i tako Hrvat mora da jih traži u inostrane zemlje znatnim troškom i svojim poniženjem, ako jih želi upotriebiti na razpoznavanje prošlosti svoga naroda. Toga radi 18 studenoga 1870 br. 103 muz. ravnateljstvo preko sl. jugosl. akademije zamolilo je vis. zem. sabor, neka izvoli doznačiti jednu izvanrednu novčanu pripomoć za nabavu onakovih predmeta, koji iz naše zemlje potiču i po svojoj riedkosti i važnosti mogli bi postati odličnim ukrasom našeg zavoda i velikom korišću našeg nar. znanstvenog napredka. Govori se, da je već opredieljeno bilo za nabavu nekijih predloženih predmeta 500 for. u proračunu za g. 1871. Čim vis. zem. vlada svotu doznači, umah ćemo dotične predmete nabaviti i na svoja mjesta prirediti.

Vis. zem. vlada svojim odpisom od 11 ožujka 1870 br. 719 uslied zaključka 14 listop. 1869 vis. zem. sabora povelila je plaću muz. činovnika od 20 po $\frac{0}{10}$ na njihova stalna beriva, na što se muzealno osoblje najusrdnije zahvaljuje. Nadati se je, da će nastojanjem sl. jugosl. akademije (§ 14 muz. prav.) vis. zem. sabor i u ostalom sporediti stanje muz. činovnika s onim učitelja srednjih škola, pošto jim zvanje i zabavljenje sasvim isto.

Ponudjena je ovomu zem. nar. muzeju za nabavu Hobert-Kučikova prirodoslovna sbirka' veoma važna navlastito za naš zavod, pošto su nje-

zini predmeti mal ne svi iz naše zemlje potekli. Ovim otvaramo podpis na dobrovoljne prineske za tu nabavu.

Dr. Ad. Kezman liečnik u Županji poslao 5 for.

Isto se nudi nar. zem. muzeju za nabavu sliedeći stari rukopis: „Pismo sveto staroga zakona, prinešeno iz latinskoga u slovinski ilirski harvatski jezik od popa Mihovila Jurjetinovića Ivakića Kastelanina od skupštine sv. Filipa Neria grada Spljeta, narešeno iztomačenjem priv. g. Autona Martini arcibiskupa od Firenze“. Četiri debela svezka na listu. Preporučujemo navlastito svećenikom, da nam pruže svoju pomoć u koliko još manjka do svote od 200 for. Dopriieli su za ovu nabavu do sada:

Uzoriti stožernik pok. Haulik 100 for.

Preč. kaptol zagrebački 50 for.

Gosp. D. Lopašić 1 for.

Ima takovih muz. dobročinitelja, koji i dan danas napreduju darivati svoje akcije vrhu nar. doma narodnomu muzeju, a njihova imena ipak nedolaze zabilježena u muz. spisih medju darovatelji, pošto to njihovo veldušno djelo nečini se neposredno muz. upravi, niti joj je ma kako do znanja stavljeno. Muz. ravnateljstvo, u što bodri na takove darove, u isto doba moli, da se darovatelji u tom slučaju neposredno ovamo obrate s darom, koj će ostati zabilježen u muz. spisih i u ovom muz. organu na viečitu uspomenu.

Molimo sve, kojim leži na srcu napredak ovoga zavoda, i poznavanje domaće prošlosti navlastito pako naše povjerenike, neka nam pošalju izvješća o razvalinah starih gradova u njihovoj okolici; navlastito o prastarih gromilah (cumuli), kojih ima dosta po našoj zemlji. Ta izvješća mi ćemo ne samo po mogućnosti priobčivati u Viestniku, nego će nam služiti kao naputak u iztraživanjih, koja kanimo nastaviti po našoj zemlji.

„Jean Victor izdao je u Osieku prvu svezku djela „le Pelerin Slave“ (str. 1—80). koje je posvetio našoj akademiji znanosti i umjetnosti. Ove su glave te prve svezke: Grad Ružica i njegova okolica kod Orahovice — Kologyvar nekada i sada — starodavna Slavonija — početak slovjenškoga plemena — opazke o poviesti slovjenškoj naprama Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji i vojničkoj krajini. Osim dvie slike dodane svezci s nacrtom Ružice i Kologyvara (kod Osieka) imade u tekstu drvoreza, koji predstavljaju podrtine obiju gradina, te starina izkopanih u Samotovcu ne daleko Drave. Ove starine zanimaju arkeologa tim više, što su prve¹ iz kamene dobe, izvjestno nadjene u našoj domovini, te će one jamačno potaknuti našu akademiju i muzej, da nastave izkapanje, koje je Jean Victor tolikim uspjehom započeo.“ Ovako Vienac br. 6. — Starine izkopane poznatim g. Victorom u Samotovcu isto zanimaju arkeologa kao što i prirodoslovca, te se muz. ravnateljstvo s Viencem sdrružuje u nadi, da će još tekuće godine sl. jugosl. akademija odrediti, neka se izkapanje Victorovo

¹ U nar. zem. muzeju već se odavna čuvaju njekeji predmeti, koji spadaju na kameno doba, i za kojih se za izvjestno znade, da su u našoj domovini nadjeni.

nastavi pod upravom arkeologa i prirodoslovca, i da se s pronadjenimi predmeti bogate sbirke ovoga nar. zavoda. Nadamo se i tomu, da će i velezaslužni g. Victor bar dio izkopanih starina našem muzeju veledušno pokloniti.

U časopisu bečkom: Numismatische Zeitschrift herausgegeben und redigirt von Christ. Wilh. Huber 1870. I. und II. Lieferung pod br. IX nalazi se dugački sastavak pod naslovom: „Die Münzen der Republik Ragusa“ (str. 87—212), komu odgovara Tab. V. sa 11 slika dodana na koncu iste knjige. Ovo velevažno i jedino djelo, koje do sada imamo o dubrovačkoj numismatici, poteklo je iz poznatoga pera g. Norberta Dechant a gimn. profesora u Beču Dechant dieli dubrovačku numismatiku na tri doba, naime a) kovanje u bakru, od postanja republike (X viek, za Pavlimira?) do konca XIII stoljeća; b) kovanje u srebru u veličini groša i izpod nje od konca XIII stoljeća do početka XVII; c) kovanje više vrsti povećih novaca od početka XVII stoljeća do propasti republike. Ob ovom dielu mi ćemo drugdje obširno i potanko razložiti; ovdje samo to primećujemo: 1) da se žalibože g. Dechant sliepo držao hasnoslovja Crevičeva u opredjeljenju starine dubrovačke pjeneznice; 2) da je ova pjeneznica prvo počela kovati svoje novce jedva trećim desetolećem XIV vieka, i to srebrne a ne bakrene novce, koje je občina dubrovačka koncem istoga XIV stoljeća prvo kovati dala. U ostalom i sama pomenuta razdioba Dechantova sasvim je manjkava, pošto niti ju opredjelo na poviestničkom temelju, niti mu nijedna vrsta novaca nesvršuje s dobom, koju si za mjerilo uzeo. Numismatika dubrovačka nedaje se drugako razdieliti nego po kovini, a ova po vrstah.

Prošle godine izorao je seljak Vincek iz sela Dolja blizu Gračana kod Zagreba, u mjesecu lipnju jedan lončić pun srebrnih novaca, koje je kovao oko g. 1210 Kostanjevački (Landstrass) knez. (V. Welzlov katalog II. knj. I. dio, str. 498; 511). Zemlja u kojoj su obreteni ti novci, leži na okrugljom briegu, koga narod tamošnji zove „gradišće“, jer kako kažu našli su ondje ostanaka temeljnih zidova, koji se i danas nalaze još ondje neodkopani, nu nevide se, jer ih je šikarje obraslo. Najveći diel od tih izkopanih novaca kupio je srebernar ovdješnji Jungmann, i žalibože raztalio jih u vatri, nješto jih ima starinar g. Neustädter u Zagrebu, osam komada sa nekoliko cripova od lončića, u kojem su ti novci bili, poklonio je g. Ivan Tkalčić muz. povjer. u Zagrebu, a tri prečast. g. kanonik dr. Franjo Rački, predsjednik jug. akademije, narodnomu muzeju. Željati bi bilo, da se rečeno „gradišće“ što točnije potraži i izpita.

S. L.

